

บทที่ 5

การอภิปรายผลการวิจัย

การวิจัยนี้ผู้วิจัยได้กำหนดวัตถุประสงค์ สมมติฐาน วิธีดำเนินการวิจัย การวิเคราะห์ข้อมูล และสรุปผลการวิจัย ซึ่งสามารถสรุปได้ดังต่อไปนี้

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยมีวัตถุประสงค์ ดังนี้

1. เพื่อพัฒนารูปแบบการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ผ่านเว็บล็อกตามแนวคิดเพื่อนช่วยเพื่อน เรื่องการวิจัยในชั้นเรียน สำหรับครูผู้สอนโรงเรียนชุมชนบ้านบางเก่า
2. เพื่อเปรียบเทียบผลการประเมินตนเอง เกี่ยวกับความรู้ความเข้าใจ เรื่องการวิจัยในชั้นเรียนก่อนและหลังการใช้รูปแบบการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ผ่านเว็บล็อกตามแนวคิดเพื่อนช่วยเพื่อน ของครูผู้สอนโรงเรียนชุมชนบ้านบางเก่า
3. เพื่อศึกษาผลการประเมินคุณภาพผลงานวิจัยในชั้นเรียน ของครูผู้สอนโรงเรียนชุมชนบ้านบางเก่า
4. เพื่อศึกษาระดับความพึงพอใจต่อการใช้รูปแบบการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ผ่านเว็บล็อกตามแนวคิดเพื่อนช่วยเพื่อน สำหรับครูผู้สอนโรงเรียนชุมชนบ้านบางเก่า

สมมติฐานการวิจัย

ครูผู้สอนที่ผ่านการใช้รูปแบบการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ผ่านเว็บล็อกตามแนวคิดเพื่อนช่วยเพื่อน จะมีความรู้ความเข้าใจ เรื่องการวิจัยในชั้นเรียน หลังการทดลองสูงกว่าก่อนการทดลอง

ประชากรที่ใช้ในการวิจัย

ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ ครูผู้สอน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาปัตตานี เขต 3 จำนวน 1,007 คน

กลุ่มเป้าหมาย

กลุ่มเป้าหมายที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้คือ ครูผู้สอน โรงเรียนชุมชนบ้านบางเก่า สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปัตตานี เขต 3 ปีการศึกษา 2559 จำนวน 20 คน ได้มาจากการสุ่มแบบเจาะจง (Purposive Sampling)

ตัวแปรที่ใช้ในการวิจัย

ตัวแปรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้คือ

1. ตัวแปรอิสระ คือ รูปแบบการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ผ่านเว็บล็อกตามแนวคิดเพื่อนช่วยเพื่อน สำหรับครูผู้สอน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปัตตานี เขต 3

2. ตัวแปรตาม คือ

- 2.1 ความรู้ความเข้าใจ เรื่องการวิจัยในชั้นเรียน ของครูผู้สอนโรงเรียนชุมชนบ้านบางเก่า
- 2.2 ผลงาน ของครูผู้สอนโรงเรียนชุมชนบ้านบางเก่า
- 2.3 ความพึงพอใจ ของครูผู้สอนโรงเรียนชุมชนบ้านบางเก่า

เครื่องมือในการวิจัย

การวิจัยในครั้งนี้ ผู้วิจัยได้สร้างเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ซึ่งประกอบด้วย

1. แบบประเมินรูปแบบการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ผ่านเว็บบล็อกใช้แบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ (ชิตชนก เชิงเขาว์, 2550) โดยผู้เชี่ยวชาญจำนวน 3 คนเป็นผู้ประเมิน
2. แบบประเมินโปรแกรมการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ผ่านเว็บบล็อกใช้แบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับของลิเคิร์ต (อ้างถึงในพวงรัตน์ ทวีรัตน์, 2543)
3. แบบประเมินตนเอง ใช้แบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับของลิเคิร์ต (อ้างถึงในพวงรัตน์ ทวีรัตน์), 2543 ที่ผ่านการหาค่าความเชื่อมั่นโดยสูตรค่าสัมประสิทธิ์แอลฟาของ Cronbach (Alpha-Coefficient) (พิชิต ฤทธิจรูญ, 2549)
4. แบบประเมินคุณภาพงานวิจัยในชั้นเรียน ผู้วิจัยได้พัฒนามาจากงานวิจัยของ (วันชัย พฤกษ์วัน สุนันท์ ศลโกสุม และเอื้อมพร หลินเจริญ, 2557)
5. แบบประเมินความพึงพอใจ ใช้แบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับของลิเคิร์ต (อ้างถึงในพวงรัตน์ ทวีรัตน์), 2543 ที่ผ่านการหาค่าความเชื่อมั่นโดยสูตรค่าสัมประสิทธิ์แอลฟาของ Cronbach (Alpha-Coefficient) (พิชิต ฤทธิจรูญ, 2549)

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยเพื่อพัฒนารูปแบบการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ผ่านเว็บบล็อกตามแนวคิดเพื่อนช่วยเพื่อน เรื่องการวิจัยในชั้นเรียน สำหรับครูผู้สอน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปัตตานี เขต 3 นี้ ผู้วิจัยได้แบ่งขั้นตอนการดำเนินการวิจัยออกเป็น 3 ขั้นตอน ดังนี้

ขั้นตอนที่ 1 ศึกษา วิเคราะห์และสังเคราะห์ข้อมูลพื้นฐานที่เกี่ยวข้อง เพื่อเป็นแนวทางในการสร้างต้นแบบของการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ผ่านเว็บบล็อก โดยนำต้นแบบที่ได้ไปให้อาจารย์ที่ปรึกษาตรวจสอบความถูกต้องเหมาะสม แล้วนำข้อมูลที่ผ่านการตรวจสอบ มาแก้ไขปรับปรุงตามคำแนะนำ เพื่อจัดทำแบบประเมินรูปแบบการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ผ่านเว็บบล็อกที่มีประเด็นสำหรับการประเมินความเหมาะสมในด้านต่างๆ ดังนี้ 1) องค์ประกอบของการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ 2) กระบวนการของการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ผ่านเว็บบล็อก 3) แนวคิดการเรียนรู้แบบเพื่อนช่วยเพื่อน และความคิดเห็น/ข้อเสนอแนะเพิ่มเติม

จากนั้น นำแบบประเมินไปให้ผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 3 คน ทำการประเมินความเหมาะสมของรูปแบบการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ผ่านเว็บบล็อกตามแนวคิดเพื่อนช่วยเพื่อน และนำข้อมูลจากการประเมิน มาวิเคราะห์ และแก้ไข ปรับปรุงตามคำแนะนำให้สมบูรณ์ยิ่งขึ้น

ขั้นตอนที่ 2 พัฒนาโปรแกรมการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ผ่านเว็บบล็อกตามแนวคิดเพื่อนช่วยเพื่อน โดยนำโปรแกรม Word press ซึ่งเป็น blogging software ที่ได้รับความนิยมสามารถใช้งานได้ง่าย และสร้างฐานข้อมูลในโปรแกรม ซึ่งมีทั้งเครื่องมือสื่อสารแบบประสานเวลา และแบบไม่ประสานเวลา (Synchronous & Asynchronous Communication Tools) มาเป็นเครื่องมือในการดำเนินกิจกรรมการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ผ่านเว็บบล็อก จากนั้นผู้วิจัยดำเนินการสร้างแบบประเมินโปรแกรมเพื่อให้ผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 3 คน ประเมินความคิดเห็นที่มีต่อโปรแกรม โดยแบบประเมินโปรแกรมการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ผ่านเว็บบล็อก ประกอบด้วยประเด็นการประเมิน ดังนี้ 1) ด้านการออกแบบเว็บบล็อก 2) ด้านกิจกรรมการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ผ่านเว็บบล็อกตามแนวคิดเพื่อนช่วยเพื่อน

ขั้นตอนที่ 3 ศึกษาการใช้รูปแบบการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ผ่านเว็บบล็อกตามแนวคิดเพื่อนช่วยเพื่อน เรื่องการวิจัยในชั้นเรียน โดยกลุ่มเป้าหมาย เป็นครูผู้สอนโรงเรียนชุมชนบ้านบางเก่า จำนวน 20 คน และเพื่อนผู้เชี่ยวชาญ ที่มาจากวิธีการสุ่มแบบเจาะจง จำนวน 3 คน

การวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยได้วิเคราะห์ข้อมูลตามลำดับ

1. วิเคราะห์หาค่าความสอดคล้องระหว่างข้อคำถามกับวัตถุประสงค์ของการวิจัย
2. วิเคราะห์ค่าความเชื่อมั่นโดยสูตรค่าสัมประสิทธิ์แอลฟาของ Cronbach (Alpha-Coefficient)
3. วิเคราะห์ข้อมูลเพื่อเปรียบเทียบความแตกต่างก่อนและหลังการทดลอง โดยใช้การวิเคราะห์ค่า t ใช้สถิติ t-test Dependent ของคะแนนการประเมินตนเอง
4. วิเคราะห์หาค่าเฉลี่ย และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน ของคะแนนประเมินรูปแบบการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ผ่านเว็บบล็อก คะแนนประเมินโปรแกรมการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ผ่านเว็บบล็อก คะแนนประเมินผลงาน และคะแนนความพึงพอใจ

สรุปผลการวิจัย

ผลการพัฒนารูปแบบการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ผ่านเว็บบล็อกตามแนวคิดเพื่อนช่วยเพื่อน เรื่องการวิจัยในชั้นเรียน สำหรับครูผู้สอน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปัตตานี เขต 3 นี้ ผู้วิจัยได้แบ่งขั้นตอนการดำเนินการวิจัยออกเป็น 3 ขั้นตอน ดังนี้

ขั้นตอนที่ 1 ผลการศึกษา วิเคราะห์และสังเคราะห์ข้อมูลพื้นฐานเกี่ยวกับองค์ประกอบและการพัฒนารูปแบบการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ผ่านเว็บบล็อกตามแนวคิดเพื่อนช่วยเพื่อน เรื่องการวิจัยในชั้นเรียน สำหรับครูผู้สอน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปัตตานี เขต 3

ผู้วิจัยสร้างต้นแบบของการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ผ่านเว็บบล็อกตามแนวคิดเพื่อนช่วยเพื่อน เรื่องการวิจัยในชั้นเรียน สำหรับครูผู้สอนโรงเรียนชุมชนบ้านบางเก่า ที่ได้จากการศึกษา วิเคราะห์และสังเคราะห์ข้อมูลพื้นฐานเกี่ยวกับองค์ประกอบของการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ผ่านเว็บบล็อก กระบวนการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ผ่านเว็บบล็อกการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ผ่านเว็บบล็อกตามแนวคิดเพื่อนช่วยเพื่อน ดังนี้ (แผนภูมิที่ 21)

1. องค์ประกอบของการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ 5 องค์ประกอบ ดังนี้

1.1 คน

1.1.1 เพื่อนผู้เชี่ยวชาญ

1.1.2 เพื่อนผู้อำนวย

1.1.3 เพื่อนร่วมเรียนรู้

1.2 องค์ความรู้และแหล่งความรู้ต่างๆ

1.3 กระบวนการ

1.4 เทคโนโลยีและสื่อสาร

1.5 การประเมินผล

1.5.1 การประเมินผลงาน (วิจัยในชั้นเรียน)

1.5.2 ประเมินตนเอง

1.5.3 ประเมินความพึงพอใจ

2. กระบวนการของแลกเปลี่ยนเรียนรู้ ประกอบด้วย 5 ขั้นตอน ดังนี้

2.1 ขั้นตอนที่ 1 การบ่งชี้หรือการกำหนดความรู้

2.2 ขั้นตอนที่ 2 การแสวงหาความรู้

2.3 ขั้นตอนที่ 3 การจัดเก็บความรู้ สืบค้นความรู้

2.4 ขั้นตอนที่ 4 การแลกเปลี่ยนแบ่งปันความรู้

2.5 ขั้นตอนที่ 5 การนำความรู้ไปใช้

3. แนวคิดการเรียนรู้แบบเพื่อนช่วยเพื่อน ประกอบด้วยดังนี้

3.1 การวางแผนการจัดกิจกรรม กำหนดตารางเวลาให้เหมาะสม และกำหนดบทบาทบุคคล

3.2 กำหนดวัตถุประสงค์ให้ชัดเจน ระบุเรื่องที่ต้องการให้ความช่วยเหลือ

3.3 มุ่งหาผลลัพธ์ความรู้ หรือสิ่งที่ต้องการรู้ และทำความเข้าใจกับผลลัพธ์

3.4 ให้คำแนะนำ แลกเปลี่ยนความคิดเห็น เพื่อปรึกษาได้ทุกช่วงเวลาที่ต้องการ หรือมีปัญหา

3.5 วิเคราะห์การเรียนรู้ เป็นแนวทางในการประยุกต์ใช้ เพื่อสร้างผลงาน

3.6 การเสริมแรงทางบวกเพื่อช่วยสร้างบรรยากาศในการแลกเปลี่ยนเรียนรู้

3.7 ติดตามให้ความช่วยเหลือได้อย่างต่อเนื่อง และรายงานความก้าวหน้า

ผลการประเมินความเหมาะสมของต้นแบบการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ผ่านเว็บบล็อกตามแนวคิดเพื่อนช่วยเพื่อน เรื่องการวิจัยในชั้นเรียน สำหรับครูผู้สอนโรงเรียนชุมชนบ้านบางเก่า โดยผู้เชี่ยวชาญพบว่า ภาพรวมของต้นแบบการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ผ่านเว็บบล็อก มีความเหมาะสมในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.81$) และเมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า ด้านองค์ประกอบของการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ มีความเหมาะสมในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.77$) กระบวนการของการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ มีความเหมาะสมในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.80$) และแนวคิดการเรียนรู้แบบเพื่อนช่วยเพื่อน มีความเหมาะสมในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.86$)

นอกจากนี้ ผู้วิจัยได้นำข้อเสนอแนะจากผู้เชี่ยวชาญในการปรับปรุงแก้ไขต้นแบบการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ผ่านเว็บบล็อกตามแนวคิดเพื่อนช่วยเพื่อน เรื่องการวิจัยในชั้นเรียน ให้สมบูรณ์ยิ่งขึ้น

ข้อเสนอแนะ 1. ควรเพิ่มการแสดงให้เห็นถึงบทบาทของผู้รับผิดชอบในแต่ละกระบวนการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ผ่านเว็บบล็อกตามแนวคิดเพื่อนช่วยเพื่อน

ปรับปรุงใหม่ 1. ผู้วิจัยได้กำหนดบทบาท หน้าที่ของครูผู้สอนตามความเหมาะสม และความสมัครใจ ประกอบด้วย บทบาทเพื่อนผู้เชี่ยวชาญ เพื่อนผู้อำนวย และเพื่อนผู้ร่วมเรียนรู้ เพื่อดำเนินกิจกรรมในแต่ละกระบวนการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ผ่านเว็บบล็อกตามแนวคิดเพื่อนช่วยเพื่อนให้สมบูรณ์ยิ่งขึ้น ดังนี้

ตารางที่ 28 แสดงกระบวนการการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ผ่านเว็บบล็อกตามแนวคิดเพื่อนช่วยเพื่อน เรื่องการวิจัยในชั้นเรียน ประกอบด้วย 5 ขั้นตอน ดังนี้

ขั้นตอนที่ 1 วางแผนกิจกรรม กำหนดความรู้ และกำหนดบทบาท	
➤	ครูผู้สอนร่วมกันวางแผนกิจกรรม กำหนดสิ่งที่ต้องการเรียนรู้ และกำหนดบทบาทบุคคล ดังนี้
➤	1. เพื่อนผู้เชี่ยวชาญ ทำหน้าที่ ถ่ายทอดความรู้ ทักษะ ประสบการณ์ ให้คำปรึกษา แนะนำ แนวทางการพัฒนาผลงาน และแลกเปลี่ยนความคิดเห็นร่วมกัน
➤	2. เพื่อนผู้อำนวย ทำหน้าที่ วางแผนและอำนวยความสะดวกในการจัดกิจกรรม จัดเตรียมสาระความรู้ที่เกี่ยวข้อง ติดต่อประสานงาน คอยให้ความช่วยเหลือ และแก้ไขปัญหา
➤	3. เพื่อนร่วมเรียนรู้ ทำหน้าที่ กำหนดสิ่งที่ต้องการจัดการความรู้ เพื่อร่วมกันแสวงหาความรู้ จัดเก็บความรู้ แลกเปลี่ยนเรียนรู้ ทักษะ ประสบการณ์ และนำความรู้ไปประยุกต์ เพื่อพัฒนาผลงานตนเอง
➤	 ชี้แจงลักษณะการดำเนินกิจกรรม
➤	 ทำแบบประเมินตนเองก่อนการใช้รูปแบบการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ผ่านเว็บบล็อก
➤	 แนะนำ การใช้งานโปรแกรม
➤	 ลงทะเบียน และทดลองเข้าใช้งานระบบ
ขั้นตอนที่ 2 แสวงหาความรู้	
➤	 แนะนำสาระความรู้ที่ต้องการเรียนรู้ (งานวิจัยในชั้นเรียน)
➤	 แสวงหาความรู้ที่ต้องการจากแหล่งข้อมูลความรู้ที่มีอยู่ภายใน หรือเชื่อมโยงไปยัง แหล่งข้อมูลความรู้ภายนอกผ่านระบบอินเทอร์เน็ต
➤	 ส่งเคราะห์ความรู้ นำมาจัดเก็บเป็นหมวดหมู่ และแลกเปลี่ยนเรียนรู้ ค้นคืนความรู้ร่วมกันผ่านเครื่องมือ (Weblog/Web board/Chat/E-mail)
➤	 ติดตาม ตรวจสอบ ให้คำแนะนำ และป้อนข้อมูลกลับผ่านเครื่องมือต่างๆ
ขั้นตอนที่ 3 พบปะ แลกเปลี่ยนเรียนรู้	
➤	 แนะนำกิจกรรม เปิดประเด็น จัดลำดับการซักถาม
➤	 ซักถาม ปรีक्षा ขอคำแนะนำ ผ่านเครื่องมือ (Weblog/Web board/E-mail)

ขั้นตอนที่ 3 พบปะ แลกเปลี่ยนเรียนรู้(ต่อ)

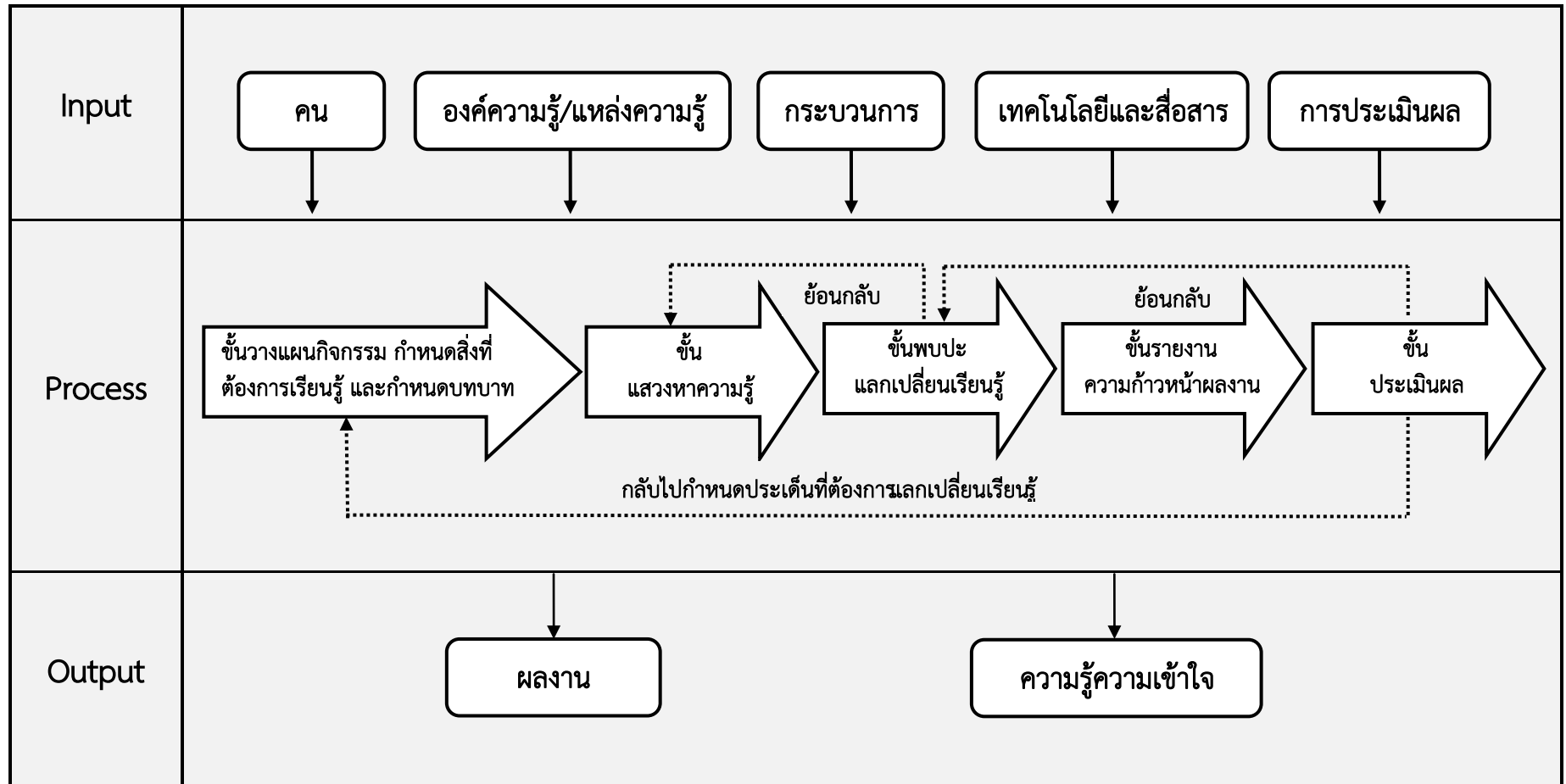
- ให้คำปรึกษา แนะนำ และแสดงความคิดเห็น ผ่านเครื่องมือ (Weblog/Web board/E-mail)
- ร่วมแลกเปลี่ยนเรียนรู้เพิ่มเติมผ่านเครื่องมือต่างๆ เช่น (Weblog/Web board/Chat/E-mail)

ขั้นตอนที่ 4 รายงานความก้าวหน้าผลงาน

- นำความรู้ ทักษะ ประสบการณ์ที่ได้จากการแสวงหา และแลกเปลี่ยนเรียนรู้ มาพัฒนาผลงาน
- นำเสนอความก้าวหน้าผลงานของตนเอง ผ่านเครื่องมือ (Web board/E-mail)
- ติดตาม ตรวจสอบ ให้คำแนะนำ และป้อนข้อมูลกลับผ่านเครื่องมือต่างๆ

ขั้นตอนที่ 5 ประเมินผล

- นำเสนอผลงานที่สมบูรณ์ ผ่านเครื่องมือ (Web board/E-mail)
- เพื่อนผู้เชี่ยวชาญประเมินผลงาน ให้คำแนะนำ และเสนอแนวทางในการปรับปรุงแก้ไข
- ปรับปรุง แก้ไขผลงาน
- นำเสนอผลงานที่ปรับปรุงแก้ไขแล้ว ผ่านเครื่องมือ (Weblog/และเพิ่มไฟล์ไปยัง > **เมนู** ผลงานเพื่อนร่วมเรียนรู้)
- ทำแบบประเมินตนเองหลังการใช้รูปแบบการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ผ่านเว็บล็อกและทำแบบประเมินความพึงพอใจต่อการใช้รูปแบบการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ผ่านเว็บล็อก

แผนภูมิที่ 21 แสดงรูปแบบการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ผ่านเว็บล็อกตามแนวคิดเพื่อนช่วยเพื่อน เรื่องการวิจัยในชั้นเรียน สำหรับครูผู้สอน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปัตตานี เขต 3

**ขั้นตอนที่ 2 ผลการพัฒนาโปรแกรมการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ผ่านเว็บล็อกตามแนวคิด
เพื่อนช่วยเพื่อน เรื่องการวิจัยในชั้นเรียนสำหรับครูผู้สอน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา
ประถมศึกษาปัตตานี เขต 3**

จากการศึกษาผลการวิเคราะห์ข้อมูล การประเมินประสิทธิภาพของโปรแกรมการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ผ่านเว็บล็อกโดยผู้เชี่ยวชาญ พบว่า ในภาพรวมคะแนนเฉลี่ยของคะแนนประเมินโปรแกรมการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ผ่านเว็บล็อก มีประสิทธิภาพในระดับมาก ($\bar{X} = 3.72$) และเมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า คะแนนเฉลี่ยของคะแนนประเมินโปรแกรม มีประสิทธิภาพในระดับมากทั้ง 2 ด้าน คือ ด้านการออกแบบเว็บล็อก ($\bar{X} = 3.67$) และด้านกิจกรรมการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ผ่านเว็บล็อกตามแนวคิดเพื่อนช่วยเพื่อนด้วยเว็บล็อก ($\bar{X} = 3.77$)

**ขั้นตอนที่ 3 ผลการศึกษาการใช้รูปแบบการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ผ่านเว็บล็อก ตามแนวคิด
เพื่อนช่วยเพื่อน เรื่องการวิจัยในชั้นเรียนสำหรับครูผู้สอน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา
ประถมศึกษาปัตตานี เขต 3**

จากการศึกษาการใช้งานรูปแบบการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ผ่านเว็บล็อก ผู้วิจัยขอเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลดังนี้

1. ผลการวิเคราะห์คะแนนการประเมินตนเอง พบว่า ในภาพรวมคะแนนเฉลี่ยของคะแนนความรู้ความเข้าใจหลังการทดลอง อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.82$) โดยสูงกว่าคะแนนก่อนการทดลอง อยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 2.62$) อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

2. ผลการวิเคราะห์คะแนนการประเมินผลงาน พบว่า ในภาพรวมคะแนนเฉลี่ยของผลงาน อยู่ในระดับยอดเยี่ยม ($\bar{X} = 3.36$)

3. ผลการวิเคราะห์คะแนนความพึงพอใจ พบว่า ในภาพรวมคะแนนเฉลี่ยของคะแนนความพึงพอใจต่อการใช้รูปแบบการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ผ่านเว็บล็อก อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.99$) และเมื่อพิจารณาคะแนนเฉลี่ยรวมของความพึงพอใจต่อการใช้โปรแกรมการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ผ่านเว็บล็อกรายด้าน พบว่า คะแนนเฉลี่ยของความพึงพอใจอยู่ในระดับมากทั้ง 3 ด้าน คือด้านรูปแบบการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ผ่านเว็บล็อก ($\bar{X} = 3.90$) ด้านแนวคิดการเรียนรู้แบบเพื่อนช่วยเพื่อน ($\bar{X} = 3.87$) และด้านระบบการใช้งาน ($\bar{X} = 4.20$)

อภิปรายผลการวิจัย

จากผลการศึกษา วิเคราะห์ สังเคราะห์เอกสาร การทดลองใช้รูปแบบการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ผ่านเว็บบล็อก ตามแนวคิดเพื่อนช่วยเพื่อน เรื่องการวิจัยในชั้นเรียน สำหรับครูผู้สอน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปัตตานี เขต 3 ผู้วิจัยขอเสนออภิปรายผลการวิจัย ดังนี้

1. องค์ประกอบของการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ผ่านเว็บบล็อก ตามแนวคิดเพื่อนช่วยเพื่อน เรื่องการวิจัยในชั้นเรียน สำหรับครูผู้สอน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปัตตานี เขต 3 จากผลการศึกษาพบว่า การแลกเปลี่ยนเรียนรู้ผ่านเว็บบล็อก ประกอบด้วย 5 องค์ประกอบ ได้แก่ คน องค์ความรู้ และแหล่งความรู้ต่างๆ กระบวนการ เทคโนโลยีและสื่อสาร การประเมินผล มีประเด็นการอภิปรายดังนี้

1.1 องค์ประกอบที่สำคัญที่สุดในการส่งเสริมและสนับสนุนให้การดำเนินกิจกรรมการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ดำเนินไปอย่างมีประสิทธิภาพและประสบความสำเร็จ คือ บุคคล ดังที่ วิจารย์ พาณิช (2547) กล่าวว่า บุคคลถือเป็นองค์ประกอบที่สำคัญที่สุด เพราะเป็นแหล่งความรู้ เป็นผู้นำความรู้ไปใช้ให้เกิดประโยชน์ และผู้เชี่ยวชาญมากกว่าครึ่งหนึ่งมีแนวคิดต่อปัจจัยที่ส่งผลต่อความสำเร็จในการจัดการความรู้ และให้ความสำคัญคือ การกำหนดบทบาทของคน และกลุ่มคนให้ชัดเจนในกระบวนการจัดการความรู้ เพื่อให้องค์การมีทิศทางและเป้าหมายที่ชัดเจน และองค์การต้องมีผู้เชี่ยวชาญด้านการจัดการความรู้ โดยให้ความร่วมมืออย่างใกล้ชิดกับผู้ใช้และผู้จัดหาสารสนเทศ โดยจะต้องสร้างกระบวนการจัดการความรู้ที่ชัดเจน

จากงานวิจัย ผู้วิจัยได้กำหนดบทบาทของบุคคล เพื่อดำเนินกิจกรรมการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ ดังนี้

1. เพื่อนผู้อำนวย หมายถึง ผู้ที่ทำหน้าที่วางแผนการจัดกิจกรรมให้เกิดการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ เป็นผู้เอื้อให้ดำเนินกิจกรรมตามกระบวนการแลกเปลี่ยนเรียนรู้เป็นไปด้วยดี จัดเตรียมสาระความรู้ และเนื้อหาประเด็นต่างๆ ที่เกี่ยวข้อง ติดต่อประสานงาน และเชื่อมโยงความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลที่เกี่ยวข้อง อำนวยความสะดวก ให้ความช่วยเหลือ คำแนะนำ รวมทั้งแก้ไขปัญหาอุปสรรคที่เกิดขึ้น

2. เพื่อนร่วมเรียนรู้ หมายถึง สมาชิกที่เข้าร่วมกิจกรรมเป็นผู้ที่มีหน้าที่ในการสำรวจประเด็นปัญหาหรือหัวข้อที่สนใจ และกำหนดสิ่งที่ต้องการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ เพื่อร่วมกันแสวงหาความรู้ จัดเก็บความรู้ แลกเปลี่ยนเรียนรู้ และนำความรู้ไปประยุกต์ เพื่อให้มีองค์ความรู้และพัฒนาเป็นผลงาน

3. เพื่อนผู้เชี่ยวชาญ หมายถึง สมาชิกที่เข้าร่วมกิจกรรม เป็นผู้ที่มีความรู้ ทักษะ และประสบการณ์ ในเรื่องที่ต้องการการแลกเปลี่ยนเรียนรู้เป็นอย่างดี มีหน้าที่ถ่ายทอด แลกเปลี่ยนเรียนรู้ เผยแพร่ความรู้ ทักษะ ประสบการณ์ ให้ความช่วยเหลือ แนะนำ และให้คำปรึกษาแก่เพื่อนร่วมเรียนรู้ ได้ตลอดเวลาด้วยความทุ่มเท และเต็มใจ

1.2 จากผลการศึกษาพบว่า องค์ความรู้และแหล่งความรู้ต่างๆ (Knowledge Acquisition) ที่นำมาศึกษาผลนี้ ได้จากกลุ่มเป้าหมายร่วมกันกำหนดหัวข้อเรื่องที่ต้องการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ ซึ่งเป็นเรื่องเกี่ยวกับการทำวิจัยในชั้นเรียน โดยกลุ่มเป้าหมายต้องการแลกเปลี่ยน แบ่งปัน จัดเก็บความรู้ ทักษะ และประสบการณ์การทำวิจัยในชั้นเรียนอย่างเป็นระบบ เพื่อเป็นแหล่งข้อมูลความรู้ของสถานศึกษา ในการพัฒนากระบวนการจัดการเรียนการสอนของผู้เรียน ดังที่ อุทุมพร (ทองอุไทย) จามรมาน (2544) กล่าวว่า ครูต้องศึกษาเด็กเป็นรายบุคคล และพัฒนาผู้เรียนตามธรรมชาติ และเต็ม

ศักยภาพ ตามที่กำหนดไว้ในพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ เพื่อพัฒนาการเรียนรู้ของผู้เรียนด้วยการใช้กระบวนการวิจัยในความหมายของการแก้ปัญหาแบบใหม่ การหาคำตอบแบบใหม่ โดยวิธีการที่เชื่อถือได้ หรือวิธีการที่ยอมรับในศาสตร์นั้นๆ สอดคล้องกับ ประวิต เอรารวรรณ (2542) กล่าวว่า การวิจัยในชั้นเรียน ทำให้ครูผู้สอนได้ศึกษา และพัฒนากิจกรรมการเรียนการสอนให้มีความน่าสนใจ โดยใช้วิธีการและเทคนิคการสอน ที่มีความหลากหลาย และมีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น ทั้งนี้ผู้วิจัยได้พัฒนาเว็บไซต์เพื่อเป็นเครื่องมือในการดำเนินกิจกรรมการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ผ่านเว็บไซต์ จากการสังเกตพฤติกรรมการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ ส่วนใหญ่กลุ่มเป้าหมาย ทำการแสวงหา จัดเก็บ ข้อมูล ความรู้ ที่เกี่ยวข้องกับการวิจัยในชั้นเรียน ที่ได้จากการสืบค้นทั้งภายในและภายนอกเว็บไซต์ ทำการแลกเปลี่ยนข้อมูลความรู้ และทำการบันทึกความรู้ต่างๆ ผ่านเครื่องมือที่กำหนดให้อย่างสม่ำเสมอ

1.3 กระบวนการ เปรียบเสมือนแกนหลักของการจัดการความรู้ ที่จะช่วยให้เกิดพฤติกรรมการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ โดยมีกระบวนการที่เหมาะสมและเอื้อให้เกิดการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ Zerox Corporation (1999, อ้างถึงใน ศรีไพโร ศักดิ์รุ่งพงศากุล และเจษฎาพร ยูทธนวิบุรุษชัย, 2549) ในงานวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้นำกระบวนการแลกเปลี่ยนเรียนรู้มาประยุกต์กับแนวคิดการเรียนรู้แบบเพื่อนช่วยเพื่อน ประกอบด้วย 5 ขั้นตอน ดังนี้ ขั้นวางแผนกิจกรรม กำหนดสิ่งที่ต้องการเรียนรู้ และกำหนดบทบาท ขั้นแสวงหาความรู้ ขั้นพบปะแลกเปลี่ยนเรียนรู้ ขั้นการรายงานความก้าวหน้าผลงาน ขั้นการรายงานความก้าวหน้าผลงาน จากการติดตามการดำเนินกิจกรรมการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ ตามแนวคิดเพื่อนช่วยเพื่อน ทำให้กลุ่มเป้าหมายมีความใกล้ชิดกันยิ่งขึ้น มีปฏิสัมพันธ์ซึ่งกันและกัน ปรีक्षा ทารือแลกเปลี่ยนข้อมูลความรู้กันด้วยความไว้วางใจ ดังที่ Carter V. Good (1973) กล่าวว่า การให้คำปรึกษา คือการช่วยเหลือบุคคลเป็นการส่วนตัวเกี่ยวกับปัญหาต่างๆ อันเป็นปัญหาส่วนตัว ปัญหาการศึกษา ปัญหาเกี่ยวกับอาชีพ ซึ่งจำเป็นต้องอาศัยการนำเอาข้อมูลต่างๆ มาวิเคราะห์ เพื่อหาทางช่วยแก้ปัญหา

1.4 เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร ถือเป็นปัจจัยสำคัญอย่างหนึ่งที่เอื้อให้เกิดการจัดการความรู้ให้ประสบความสำเร็จภายในองค์กร (สถาบันเพิ่มผลผลิตแห่งชาติ, 2547) ซึ่งแหล่งความรู้ที่มีอยู่มากมายบนอินเทอร์เน็ตยังช่วยให้บุคคลสามารถเลือกเรียนรู้อย่างเป็นอิสระ และตรงกับความต้องการมากขึ้น ช่วยในการพัฒนาผลงานให้มีคุณภาพ และช่วยอำนวยความสะดวกต่อการทำงานหรือการเรียนรู้ที่ร่วมมือกันเป็นกลุ่ม (Knapp & Glenn, 1996) ในงานวิจัยเรื่องนี้ ผู้วิจัยได้พัฒนาโปรแกรมการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ผ่านเว็บไซต์ โดยนำโปรแกรม Word press ซึ่งเป็น blogging software ที่ได้รับความนิยมและใช้งานได้ง่ายมาเป็นเครื่องมือในการดำเนินกิจกรรมการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ผ่านเว็บไซต์ ตามแนวคิดเพื่อนช่วยเพื่อน ดังที่ ปรัชญนันท์ นิลสุข (2552) กล่าวว่า เว็บไซต์เป็นเทคโนโลยีนิยมสำหรับจัดการความรู้ เพราะการจัดการความรู้ต้องการเครื่องมือสำหรับการบันทึกและแลกเปลี่ยนเรียนรู้ ซึ่งจากการสังเกตพบว่า กลุ่มเป้าหมายมีความสนใจกระตือรือร้นในการแลกเปลี่ยน แบ่งปัน และมีส่วนร่วมในการดำเนินกิจกรรมต่างๆ ในแต่ละขั้นตอน เพื่อพัฒนาผลงานอย่างสม่ำเสมอ เนื่องจากเว็บไซต์ใช้งานได้ง่าย มีความสะดวกรวดเร็ว สามารถเข้าถึงแหล่งข้อมูล ความรู้ที่ต้องการได้ทั้งภายในและภายนอกเว็บไซต์

1.5 การวัดและประเมินผล จะช่วยให้องค์กรทราบถึงสถานะ และความคืบหน้าของการจัดการความรู้ ทำให้สามารถทบทวนและปรับปรุงกลยุทธ์ รวมทั้งกิจกรรมต่างๆ เพื่อให้บรรลุ

เป้าหมายที่กำหนดไว้ (ศรีไพร ศักดิ์รุ่งพงศากุล และเจษฎาพร ยุทธนวิบุรย์ชัย, 2549) สอดคล้องกับ บดินทร์ วิจารณ์ (2550) กล่าวว่า หากไม่มีการวัดผลดำเนินการ เราจะไม่สามารถจัดการหรือปรับปรุง กระบวนการให้ดีขึ้นได้ จากงานวิจัย ผู้วิจัยได้วัดและประเมินผลงาน งานวิจัยในชั้นเรียนที่ กลุ่มเป้าหมายได้พัฒนาขึ้น โดยให้ผู้เชี่ยวชาญเป็นผู้ประเมินคุณภาพงานวิจัยในชั้นเรียน และให้ กลุ่มเป้าหมายแก้ไข ปรับปรุง ตามคำแนะนำ เมื่อแก้ไข ปรับปรุงผลงานสมบูรณ์แล้ว จึงสามารถ เผยแพร่ไปยังเว็บบล็อกต่อไป

นอกจากนี้กลุ่มเป้าหมายได้ทำการประเมินตนเอง เพื่อวัดระดับความรู้ความเข้าใจ เรื่อง การวิจัยในชั้นเรียน ก่อนและหลังการใช้รูปแบบการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ผ่านเว็บบล็อกตามแนวคิด เพื่อนช่วยเพื่อน ซึ่งพบว่ากลุ่มเป้าหมาย มีความรู้ความเข้าใจเรื่องการวิจัยในชั้นเรียนหลังใช้รูปแบบ การแลกเปลี่ยนเรียนรู้ผ่านเว็บบล็อกตามแนวคิดเพื่อนช่วยเพื่อน สูงกว่าก่อนใช้รูปแบบการ แลกเปลี่ยนเรียนรู้ผ่านเว็บบล็อกตามแนวคิดเพื่อนช่วยเพื่อน และกลุ่มเป้าหมายได้ทำการประเมิน ความพึงพอใจ ที่มีต่อรูปแบบการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ผ่านเว็บบล็อกตามแนวคิดเพื่อนช่วยเพื่อน พบว่า ครูผู้สอนที่ผ่านการใช้รูปแบบการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ผ่านเว็บบล็อกตามแนวคิดเพื่อนช่วยเพื่อน มีความ พึงพอใจต่อการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ผ่านเว็บบล็อกตามแนวคิดเพื่อนช่วยเพื่อน อยู่ในระดับมากที่สุด

2. กระบวนการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ผ่านเว็บบล็อก ตามแนวคิดเพื่อนช่วยเพื่อน เรื่องการวิจัย ในชั้นเรียน สำหรับครูผู้สอน สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปัตตานี เขต 3 จากผล การศึกษาพบว่า กระบวนการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ผ่านเว็บบล็อก ประกอบด้วย 5 ขั้นตอน ขั้นตอน กิจกรรม กำหนดสิ่งที่ต้องการเรียนรู้ และกำหนดบทบาท ขั้นตอนแสวงหาความรู้ ขั้นพบปะแลกเปลี่ยน เรียนรู้ ขั้นการรายงานความก้าวหน้าผลงาน ขั้นการรายงานความก้าวหน้าผลงาน ประเด็นการ อภิปรายดังนี้

จากการนำต้นแบบของกระบวนการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ผ่านเว็บบล็อกตามแนวคิดเพื่อน ช่วยเพื่อนทั้ง 5 ขั้นตอนไปศึกษาการใช้งานกับกลุ่มเป้าหมาย เป็นเวลาทั้งสิ้น 10 สัปดาห์ พบว่า ขั้นตอนที่ 1 ขั้นวางแผนกิจกรรม กำหนดสิ่งที่ต้องการเรียนรู้ และกำหนดบทบาท จาก งานวิจัยในสัปดาห์แรกของการแลกเปลี่ยนเรียนรู้เป็นขั้นที่ครูผู้สอนทุกคน ร่วมกันพูดคุยปรึกษาหารือ เพื่อหาแนวทางในการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ที่มีอยู่ โดยอาศัยเทคโนโลยีสารสนเทศและเทคโนโลยี คอมพิวเตอร์ เป็นเครื่องมือช่วยในการจัดเก็บความรู้อย่างเป็นระบบ เพื่อความสะดวก รวดเร็ว ในการ เข้าถึงความรู้ การสืบค้นความรู้ การแลกเปลี่ยนแบ่งปันความรู้ และนำความรู้ไปใช้ได้อย่างมี ประสิทธิภาพ สามารถเชื่อมโยงไปยังแหล่งข้อมูลความรู้ หรือเว็บไซต์อื่นๆที่ต้องการได้ จากนั้นร่วมกัน คัดเลือกครูผู้สอนตามบทบาทที่กำหนด โดยคัดเลือกจากความเหมาะสม การมีความรู้ ทักษะ และ ประสบการณ์ สำหรับผู้ที่ทำหน้าที่เป็นเพื่อนผู้เชี่ยวชาญ เพื่อนผู้อำนวย และเพื่อนร่วมเรียนรู้ เพื่อ แลกเปลี่ยนเรียนรู้และขอคำปรึกษา คำแนะนำ และความช่วยเหลือ ในการพัฒนาผลงานของตนเอง จากนั้น เพื่อนผู้อำนวยชี้แจงลักษณะการดำเนินกิจกรรมการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ ระยะเวลาดำเนิน กิจกรรม การประเมินผล และให้เพื่อนร่วมเรียนรู้ ทำแบบประเมินตนเอง เรื่องการวิจัยในชั้นเรียน ก่อนการใช้รูปแบบการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ผ่านเว็บบล็อก ตามแนวคิดเพื่อนช่วยเพื่อนนำไปเปรียบเทียบ ความรู้ความเข้าใจหลังการใช้รูปแบบแลกเปลี่ยนเรียนรู้ผ่านเว็บบล็อก ตามแนวคิดเพื่อนช่วย สัปดาห์ ที่ 2 เพื่อนผู้อำนวยแนะนำการใช้งานโปรแกรม และเครื่องมือต่างๆ ที่สนับสนุนการแลกเปลี่ยนเรียนรู้

โดยให้เพื่อนร่วมเรียนรู้ลงทะเลเปียน และทดลองเข้าใช้งานโปรแกรมเพื่อเป็นการเตรียมความพร้อมในการดำเนินกิจกรรมต่อไป

ขั้นตอนที่ 2 ขั้นแสวงหาความรู้ ในสัปดาห์ที่ 3 เป็นต้นไป กิจกรรมในขั้นตอนนี้จะเกิดขึ้นตลอดระยะเวลาที่เพื่อนร่วมเรียนรู้ดำเนินการพัฒนาผลงาน โดยเพื่อนร่วมเรียนรู้จะแสวงหาความรู้ที่ต้องการทั้งจากแหล่งข้อมูลความรู้ที่มีอยู่ภายใน หรือเชื่อมโยงไปยังแหล่งข้อมูลความรู้ภายนอกผ่านระบบอินเทอร์เน็ต การแสวงหาจากเอกสาร ตำรา ที่มีอยู่ หรือการดึงความรู้ที่เป็นนัยบุคคลต่างๆ ที่เป็นทักษะ และประสบการณ์ จากนั้นเพื่อนร่วมเรียนรู้จะสังเคราะห์ความรู้ที่ได้ผนวกกับความรู้ที่มีอยู่ในรูปแบบที่เหมาะสม โดยนำมาจัดเก็บเป็นหมวดหมู่หรือบันทึกเป็นฐานข้อมูล และแลกเปลี่ยนเรียนรู้ ค้นคืนความรู้ร่วมกันเพื่อนำมาประยุกต์และพัฒนางานวิจัยในชั้นเรียน

ขั้นตอนที่ 3 ขั้นพบปะ แลกเปลี่ยนเรียนรู้ ในสัปดาห์ที่ 4 เป็นต้นไป เป็นขั้นของการจัดกิจกรรมพบปะเพื่อนผู้เชี่ยวชาญแบบเผชิญหน้า และการพบปะสนทนาแบบออนไลน์ เพื่อร่วมแลกเปลี่ยนเรียนรู้ ทักษะ ประสบการณ์ ตลอดจนให้คำปรึกษา แนะนำแนวทางปฏิบัติในการพัฒนาผลงานได้อย่างต่อเนื่อง ทั้งนี้ เป็นการสร้างปฏิสัมพันธ์ระหว่างกัน ช่วยสร้างบรรยากาศที่เป็นกันเอง ทำให้เกิดความไว้วางใจซึ่งกันและกัน

ขั้นตอนที่ 4 ขั้นการรายงานความก้าวหน้าผลงาน ในสัปดาห์ที่ 8 ในขั้นตอนนี้ เพื่อนร่วมเรียนรู้นำความรู้ที่ได้ไปประยุกต์ในการพัฒนาผลงานของตนเอง รายงานความก้าวหน้า เพื่อให้เพื่อนผู้เชี่ยวชาญ ตรวจสอบ ติดตามให้ความช่วยเหลือ และให้คำแนะนำได้อย่างต่อเนื่อง ทำให้เพื่อนร่วมเรียนรู้ได้ทบทวนแก้ไขข้อบกพร่อง เพื่อปรับปรุงผลงานให้ดียิ่งขึ้น

ขั้นตอนที่ 5 ขั้นประเมินผล ในสัปดาห์ที่ 10 เป็นขั้นตอนสุดท้าย หลังจากที่เพื่อนร่วมเรียนรู้พัฒนาผลงานเป็นอันเสร็จแล้ว โดยเพื่อนร่วมเรียนรู้ จะนำส่งผลงานที่พัฒนาขึ้น ไปยังเพื่อนผู้เชี่ยวชาญ โดยเพื่อนผู้เชี่ยวชาญจะเป็นผู้ประเมินผลงาน ตามแบบประเมินคุณภาพงานวิจัยในชั้นเรียน พร้อมนำเสนอแนวทางในการปรับปรุง และเมื่องานวิจัยชั้นเรียนผ่านการประเมินแล้ว เพื่อนร่วมเรียนรู้ทำการอัปโหลดไฟล์ผลงานของตนเองไปยังเมนูผลงานเพื่อนร่วมเรียนรู้เพื่อเผยแพร่ต่อไป จากนั้น ในขั้นตอนสุดท้ายนี้ ให้เพื่อนร่วมเรียนรู้ทำแบบประเมินตนเอง เรื่องการวิจัยในชั้นเรียน เพื่อนำไปเปรียบเทียบความรู้ความเข้าใจ ก่อนการใช้รูปแบบการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ผ่านเว็บบล็อก และทำแบบประเมินความพึงพอใจที่มีต่อรูปแบบการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ผ่านเว็บบล็อก เมื่อดำเนินกิจกรรมจนครบ 5 ขั้นตอนข้างต้นแล้ว หากต้องการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ผ่านเว็บบล็อกตามแนวคิดเพื่อนช่วยเพื่อนในประเด็นใหม่ สามารถย้อนกลับไปสู่ขั้นวางแผนกิจกรรม กำหนดสิ่งที่ต้องการเรียนรู้ และกำหนดบทบาทต่อไปได้อีกครั้ง ดังที่ Senge (1994) กล่าวว่า การที่สมาชิกมีแนวคิดแนวปฏิบัติที่สอดคล้องกัน และมีจุดมุ่งหมายในการทำงานให้บรรลุผลสำเร็จที่ตั้งไว้ในแนวทางเดียวกันจะก่อให้เกิดพลังที่มีทิศทางร่วมกัน ซึ่งพลังของแต่ละคนจะประสานเข้าด้วยกัน จะช่วยเพิ่มพูนสมรรถนะของทีมได้

3. ผลการใช้รูปแบบการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ผ่านเว็บบล็อก ตามแนวคิดเพื่อนช่วยเพื่อน เรื่องการวิจัยในชั้นเรียน สำหรับครูผู้สอน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปัตตานี เขต 3

3.1 จากผลการวิเคราะห์คะแนนของครูผู้สอน พบว่า มีคะแนนเฉลี่ยของความรู้ความเข้าใจ เรื่องการวิจัยในชั้นเรียน หลังการทดลองใช้รูปแบบการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ผ่านเว็บบล็อก ตามแนวคิดเพื่อนช่วยเพื่อนอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.82$, S.D = 0.56) โดยสูงกว่าคะแนนก่อนการทดลองใช้รูปแบบการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ผ่านเว็บบล็อก ตามแนวคิดเพื่อนช่วยเพื่อนอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 2.62$, S.D = 0.85) อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 เป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ แสดงให้เห็นว่ารูปแบบการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ผ่านเว็บบล็อก ตามแนวคิดเพื่อนช่วยเพื่อนนี้ ช่วยให้นักกลุ่มเป้าหมายเกิดการเรียนรู้ และความเข้าใจในเนื้อหามากยิ่งขึ้น จากการดำเนินกิจกรรมการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ผ่านเว็บบล็อกตามแนวคิดเพื่อนช่วยเพื่อน สามารถนำความรู้ที่ได้จากการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ไปใช้ในกิจกรรมต่างๆ ตลอดจนการพัฒนาผลงานของตนเอง ซึ่งสอดคล้องกับผลการวิจัย ของ Muhammed (2006) ได้ศึกษาเรื่อง Antecedents and Impacts of knowledge Management Practices Supported by Information Technology : An Empirical Study in Manufacturing Context พบว่า เทคโนโลยีสารสนเทศเป็นเครื่องมือที่มีปฏิสัมพันธ์กับกระบวนการสร้างความรู้ความเข้าใจในการปฏิบัติงาน และสนับสนุนเสริมสร้างศักยภาพของการจัดการความรู้ระดับบุคคล อีกทั้ง ยังเป็นการช่วยยกระดับการเรียนรู้ เพื่อการพัฒนาผลการปฏิบัติงานให้มีประสิทธิภาพเพิ่มขึ้น นอกจากนี้ สอดคล้องกับงานวิจัยของ Maier (2002, อ้างถึงใน พรธิดา วิเชียรปัญญา, 2547) ที่ศึกษาเกี่ยวกับสถานภาพการใช้ระบบการจัดการความรู้บนเว็บ พบว่ามีอัตราความรู้เพิ่มสูงขึ้น โดยการประยุกต์ใช้นวัตกรรมเกี่ยวกับเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารในด้านต่างๆ เพื่อการจัดการความรู้ และ Costa (2007, อ้างถึงใน ปรัชญนันท์ นิลสุข, 2552) ได้ศึกษาการใช้เว็บบล็อกในการพัฒนาวิชาชีพ โดยนำเว็บบล็อกมาช่วยสนับสนุนการเรียนรู้ในที่ทำงานของห้องสมุด พบว่าจากการประเมินผลการทำงาน เว็บบล็อกมาใช้ฝึกปฏิบัติในการวิเคราะห์ข้อมูล และวรรณคดีในห้องสมุดทำให้เกิดการเรียนรู้ขึ้นขณะทำงาน โดยแสดงให้เห็นได้ว่าการจัดการความรู้และความสามารถทางด้านสารสนเทศสามารถเกิดขึ้นได้ จากการปฏิบัติโดยการใช้เว็บบล็อก ผลการปฏิบัติในโครงการทำให้เกิดการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ และเกิดการเรียนรู้เป็นทีมขึ้นในขณะปฏิบัติงาน จากผลการศึกษาที่กล่าวมาข้างต้นสรุปได้ว่า รูปแบบการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ผ่านเว็บบล็อก ตามแนวคิดเพื่อนช่วยเพื่อน ทำให้เกิดความรู้ความเข้าใจ เรื่องการวิจัยในชั้นเรียนมากขึ้น เนื่องด้วยรูปแบบการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ผ่านเว็บบล็อก นำเอาเทคโนโลยีและการสื่อสารที่เหมาะสมกับกระบวนการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ในสถานศึกษา ที่ช่วยส่งเสริมให้มีการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ระหว่างกัน สามารถแสวงหา เผยแพร่ และจัดเก็บข้อมูลความรู้ที่ต้องการได้ตลอดเวลา จึงทำให้นักกลุ่มเป้าหมายเกิดเรียนรู้ และยกระดับความรู้ที่มีอยู่ให้สูงขึ้น เพื่อแก้ไขปัญหาการจัดการเรียนการสอนที่หลากหลาย และการพัฒนาผลงานให้ดีขึ้น

3.2 ครูผู้สอนที่ผ่านการใช้รูปแบบการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ผ่านเว็บบล็อก ตามแนวคิดเพื่อนช่วยเพื่อน มีคะแนนเฉลี่ยจากการประเมินคุณภาพงานวิจัยในชั้นเรียน อยู่ในระดับยอดเยี่ยม ($\bar{X} = 3.36$, S.D. = 0.53) ซึ่งการวิจัยในครั้งนี้ จัดให้มีการประเมินผลงานโดยเพื่อนผู้เชี่ยวชาญเป็นผู้ประเมินผลงานของกลุ่มเป้าหมาย เมื่อก่อนกลุ่มเป้าหมายได้ปรับปรุงแก้ไขตามคำแนะนำเรียบร้อยแล้ว จะนำเสนอ

ผลงานผ่านเครื่องมือเพื่อนร่วมเรียนรู้ เพื่อเผยแพร่ผลงานต่อไป จากการสังเกตกลุ่มเป้าหมายมีแรงจูงใจ และมีความกระตือรือร้นที่จะพัฒนาผลงานและต้องการทราบผลการประเมิน เพื่อแก้ไขจุดบกพร่องตามข้อเสนอแนะจากเพื่อนผู้เชี่ยวชาญ ซึ่งการประเมินผลงานดังกล่าว จะสะท้อนให้ทราบว่า การแลกเปลี่ยนเรียนรู้ผ่านเว็บบล็อก ตามแนวคิดเพื่อนช่วยเพื่อนในครั้งนี้ จะเป็นไปตามที่คาดหวังหรือไม่ ซึ่งจะช่วยให้สามารถทบทวน และปรับปรุงกระบวนการต่างๆ เพื่อบรรลุเป้าหมายของการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ผ่านเว็บบล็อก ตามที่ บดินทร์ วิจารณ์ (2550) กล่าวว่า ปัจจัยที่เอื้อและส่งเสริมให้เกิดการจัดการความรู้ คือการประเมินผลลัพท์ หากไม่มีการวัดผลดำเนินการ เราจะไม่สามารถจัดการหรือปรับปรุงกระบวนการให้ดีขึ้นได้

3.3 ครูผู้สอนที่ผ่านการใช้รูปแบบการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ผ่านเว็บบล็อก ตามแนวคิดเพื่อนช่วยเพื่อนมีผลการประเมินความพึงพอใจต่อการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ผ่านเว็บบล็อก ตามแนวคิดเพื่อนช่วยเพื่อน ประกอบด้วย 3 ด้าน คือ 1) ด้านรูปแบบการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ผ่านเว็บบล็อก อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.90$, S.D. = 0.55) ประเด็นที่มีความพึงพอใจมากที่สุด คือระบบการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ผ่านเว็บบล็อก ทำให้บุคลากรประยุกต์ใช้ความรู้ ประสบการณ์ที่หลากหลายและสร้างสรรค์ เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพในการปฏิบัติงาน 2) ด้านแนวคิดเพื่อนช่วยเพื่อน อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.87$, S.D. = 0.56) ประเด็นที่มีความพึงพอใจมากที่สุด คือการมีปฏิสัมพันธ์อันดี เกิดความรู้สึกลึกซึ้งเป็นกันเอง และด้านระบบการใช้งาน อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.20$, S.D. = 0.58) ประเด็นที่มีความพึงพอใจมากที่สุด คือคำแนะนำในการใช้เว็บบล็อก มีความชัดเจน เข้าใจง่าย และเป็นไปตามลำดับขั้นตอน ซึ่งสะท้อนให้เห็นว่า การพัฒนารูปแบบการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ผ่านเว็บบล็อกตามแนวคิดเพื่อนช่วยเพื่อนนี้ สามารถใช้เป็นเครื่องมือในการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ เป็นแหล่งของการจัดเก็บ และแสวงหาความรู้ที่จำเป็นต่อการแก้ไขปัญหาในการจัดการเรียนการสอนจากฐานความรู้ต่างๆ ได้อย่างสะดวก รวดเร็ว และตรงตามความต้องการ ก่อให้เกิดการเรียนรู้ เพื่อพัฒนาบุคลากรและองค์กร

นอกจากนี้ รูปแบบการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ผ่านเว็บบล็อก ยังช่วยให้บุคลากรมีอิสระในการเรียนรู้ และมีปฏิสัมพันธ์ระหว่างเพื่อนร่วมงาน เกิดความไว้วางใจ และช่วยเหลือซึ่งกันและกัน อีกทั้งยังสร้างบรรยากาศในการเรียนรู้ยิ่งขึ้น ซึ่งสอดคล้องกับ Syed Shah Alam (2009) ศึกษาเรื่อง Assessing Knowledge Sharing Behavior among Employees in SMEs: An Empirical Study พบว่า องค์ประกอบสำคัญที่มีผลต่อพฤติกรรมการแลกเปลี่ยนความรู้ในองค์กร ได้แก่ ระบบการสร้างแรงจูงใจ วัฒนธรรม ความเชื่อใจ และเทคโนโลยี นอกจากนี้ การที่บุคลากรมีการแลกเปลี่ยนความรู้ระหว่างกัน จะช่วยให้เกิดความรู้และความคิดใหม่ในการพัฒนาองค์กร นอกจากนี้ สอดคล้องกับ Coakes, Amar, and Granados (2010) ได้ศึกษาเรื่อง “Knowledge Management, Strategy, and Technology: A Global Snapshot” ผลการศึกษาวิจัย พบว่า การจัดการความรู้ในองค์กรนั้น ควรดำเนินการโดยกลุ่มคนที่ทำงานร่วมกันหรือทีมงาน โดยเฉพาะอย่างยิ่งการที่จะประสบความสำเร็จในการแบ่งปันความรู้ได้นั้น องค์กรต้องมีอินเทอร์เน็ตที่ใช้ในการแลกเปลี่ยนความคิด ข้อมูลข่าวสาร และความรู้ ซึ่งสะท้อนให้เห็นถึงความสำคัญของเทคโนโลยีที่นำมาใช้ในกระบวนการจัดการความรู้ อาทิ การจัดเก็บความรู้ขององค์กร

ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้

1.1 จากการวิจัยทำให้ทราบว่า การเลือกกิจกรรมและกระบวนการที่เหมาะสมกับการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ผ่านเว็บล็อก ช่วยทำให้ครูผู้สอนเกิดความสนใจ และดำเนินกิจกรรมแลกเปลี่ยนเรียนรู้ ศึกษา ค้นคว้าข้อมูลต่างๆ เพื่อเรียนรู้ ทักษะ ประสบการณ์การทำวิจัยในชั้นเรียน และนำไปพัฒนาผลงานของตนเอง

1.2 ควรนำกระบวนการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ไปประยุกต์ หรือนำไปบูรณาการเข้าร่วมกับเนื้อหาหรือหัวข้อเรื่องที่เป็นประโยชน์ต่อการจัดการเรียนการสอนอื่น อาจปรับเปลี่ยนกิจกรรมหรือระยะเวลาให้เหมาะสมกับเรื่องที่ต้องการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ต่อไป

2. ข้อเสนอแนะในการทำวิจัยครั้งต่อไป

2.1 ควรศึกษารูปแบบการแลกเปลี่ยนเรียนรู้สำหรับบุคลากรในหน่วยงานต่างๆ เนื่องจากรูปแบบการแลกเปลี่ยนเรียนรู้มีกิจกรรมมากมาย ซึ่งแต่ละรูปแบบมีข้อดีและเหมาะสมกับกลุ่มเป้าหมายแตกต่างกัน โดยการศึกษาดังกล่าวจะทำให้ทราบแนวทางการดำเนินการในแต่ละกิจกรรม ตลอดจนทำให้เกิดความสะดวกต่อการนำกิจกรรมต่างๆ ไปใช้ในการพัฒนาการเรียนรู้อำนาจบุคลากรในหน่วยงาน

2.2 ควรศึกษาระบบเทคโนโลยีสารสนเทศที่เหมาะสมกับการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ภายในสถานศึกษา เช่น การอบรมผ่านเว็บ (Web-Based Training) ระบบฐานข้อมูลของแต่ละส่วนราชการ โดยให้มีการเชื่อมโยงกันอย่างเป็นระบบ มีความเหมาะสม สามารถใช้และเข้าถึงได้ง่าย